

Vietnamkriget 65-73

The Vietnam War

© 2000 by Addison-Wesley Educational Publishers Inc.

Bakgrund:

- Koloni under Frankrike: Vietnam, Laos och Kambodja.
- 1945 utropar kommunisten Ho Chi Minh et självständigt Vietnam.
- Vietnameserna vinner ett avgörande slag emot fransmännen vid Dien Bien Phu 1954.
- Fredsförhandlingar inleds i Geneve, man "löser" konflikten genom att dela landet längs 17:e breddgraden. Nordvietnam blir kommunistiskt, Sydvietnam blir västinfluerat.
- Huvudstad i norr Hanoi
- Huvudstad i söder Saigon.
- Diem blir ledare i syd. Han är precis som Ho Chi Minh emot delningen.
- 1959 börjar Kommunisterna frakta vapen längs Ho Chi Minh Leden, se karta sid 419.
- FNL Nationella Befrielsefronten, en kommunistisk gerilla bildas i Sydvietnam
- Sydvietnam skakas av diverse kupp försök emot Diem, en ganska impopulär ledare.
- 1963 Buddistprotester emot Diem.

Alltså bakomliggande faktorer:

1. Frankrike lämnar Vietnam. En stark nationell vietnamesisk gerilla finns alltså i landet.
2. Landet delas, Diem i syd anses av många vara väst-lakej. Minh i nord, "böndernas vän".
3. Kupper och gerillakrigföring i Sydvietnam.

Utlösande:

- Tonkinbukten, två amerikanska båtar sänks i juli 64.
- LBJ får av kongressen mandat att skicka trupp till Vietnam.

Lyndon B Johnson President 1963 - 1968

Förlopp:

65: I mars inleder USA flygbombningar över Vietnam.

I juli skickar USA ytterligare 50 000 man.

66: Kriget trappas upp. Nu ca 400 000 amerikanska soldater.

67 Protester i USA med massmöten blir vanligare.

68 I januari inleder Nord sin Tet-offensiv, starka attacker mot Saigon.

I mars anfaller USA staden Hue. Song My massakern utförs av

USAs trupp.

I oktober inleds fredsförhandl i Paris, utan resultat.
LBJ genomför ett uppehåll i bombningarna av Nord.
Nu ca 500 000 am soldater i Vietnam.
Nixon väljs till President i nov.

69 Bombningar av Kambodja inleds.

70 Fyra studenter skjuts av nationalgardet i en antikrigs demonstration.
Kongressen förbjuder intrång i Laos, Kambodja.
Senaten upphäver Tonkinresolutionen, det får inte skickas mer trupp till Vietnam.

71 500 000 protesterar emot kriget i USA.
Nixon besöker Kina i febr.
Nixon meddelar att 100 000 soldater ska dras tillbaka från Vietnam
Annandag jul inleder USA kraftiga bombningar av Nordvietnam.
Det finns nu 150 000 am soldater i Vietnam.

72 I mars invaderar Nordvietnam Sydvietnam
USA svarar med att bomba norr.
Norr gör sig redo att förhandla om fred.

73 Fred i Paris 27/1.

USA drar sig ur kriget. Alla amerikanska soldater dras tillbaka i mars.

74 Nordvietnam och Sydvietnam fortsätter kriga.

75 Nordvietnam erövrar Saigon, Syd kapitulerar villkorslöst.

AFTONBLADET
EXTRA
USA-PLAN BOMBAR NORD-VIETNAM
ENSAN FÅLÅNGD ÄR SLETT
I en kritisk intervju med den amerikanska försvarspolischefen i Vietnam och medlemmar i kongressen som utvärderade kriget. USA drar sig till slut tillbaka till Syd-Vietnam.

Aftonbladet den 5 augusti 1964

get. USA an-
etnam åter-
et kommunist-
n och blev
ulle hela
a och bli rött",
ominoteorin.
USA 1961 si-
re till Sydviet-

A bomba mål
nder kriget
er så många
nam som
ideplatser un-
kriget. Utan
in bröts.
500 000 man
anfaller
FNL Saigon
ndra städer i
stoffensiven.
yckas men
k seger.
krigets offer
antalet stu-
gör att mot-
t bara ökar i
och vid uni-
strerar allt

BYARNA SÄTTIS I BRAND Tv-bilderna på hur amerikanska soldater brände byar i Vietnam fick en förödande effekt på opinionen i USA.

Foto: REPORTAGEBILD

Vietnamkrigets slut:

Varför drog sig USA ur kriget?

- Hemmaopinionen vände, 1968 hade USA en halvmiljon soldater i Vietnam. Ca 40000 soldater var döda och 200 000 sårade. Man såg inget slut på kriget.
- När man får tillbaka sina söner i licksäckar eller i rullstolar så börjar man fundera.
- Samtidigt så kommer rapporter om hur skoningslöst man behandlar civilbefolkningen i Vietnam. Ära och Heder är inte längre förenligt med Vietnamkriget.
- Motståndet från Vietnameserna var för hårt.
- Den svarta medborgarrättsrörelsen gjorde USA instabilt inrikes. Martin Luther King ansåg att den svarte mannen inte skulle kämpa i den vite mannens krig.

Vilka konsekvenser fick Vietnamkriget?

- USA FÖRLORADE ETT KRIG!!! Detta hade aldrig egentligen hänt i amerikansk historia, från frihetskriget 1776 och framåt hade man alltid vunnit. Man ska absolut inte underskatta betydelsen av den sårade nationella stoltheten.
- Militären lärde sig att man kan inte vinna ett krig emot en hel civilbefolkning. USA kommer i framtiden bara att ge sig in i konflikter där man har stöd ifrån civilbefolkningen. Andra strider kommer man att driva med hjälp av pengar eller annat inflytande.

